

FINANČNÍ INOVACE: Obsah, nebo „jen“ forma?

Tomáš Nidetzký
viceguvernér České národní banky

Vysoká škola ekonomická
Fakulta financí a účetnictví
Praha, 1. února 2019

Jsou finanční produkty **komodity**, nebo **řešení šitá na míru**?

Co bylo, je a bude hlavním **motorem inovací**?

- potenciál regulatorní arbitráže
- úspora nákladů
- technologický pokrok

- Všeobecně přijímaný **prostředek směny**, který ji zjednodušuje a snižuje transakční náklady (dělitelnost, zaměnitelnost, přenositelnost, trvalost a trvanlivost).
- Všeobecný ekvivalent veškerého zboží a **zúčtovací jednotka** umožňující ekonomickou kalkulaci.
- Dočasný krátkodobý **uchovatel hodnoty** s možností odložit směnu na neurčito.

- Směna zboží a služeb za jiné zboží a služby, tzv. **barter**.
- **Komoditní** peníze (obilí, mušle, plátno).
- **Drahé kovy** (zlato, stříbro, ve všech formách na váhu).
- **Mince** z drahých kovů (ražba garantuje kvalitu i hmotnost).
- Vznik úschoven mincí – předchůdců dnešních bank, které k placení vydávaly potvrzení, zárodek dnešních **bankovek**.
- Tisk více bankovek, než bylo drahého kovu v trezorech a **regulace výplaty zlata** na požádání. Následně pak i tisk státovek, vládou kryté peníze.
- Vznik **ZLATÉHO STANDARDU**, mechanismu, kdy hodnota měn je navázána na zlato a neexistuje možnost vydávat nové nekryté peníze.
- Uzavřením zlatého okna Bretton-woodského systému vzniká systém pohyblivých devizových kurzů a **systém nekrytých peněz**.
 - **Elektronické peníze**

- **Kryptoměny** jako další etapa vývoje peněz?
- Rozvoj nových forem aktiv - **krypto aktiva**:
 - **převodní tokeny** („kryptoměny“)
 - **uživatelské tokeny** (práva vlastníka vůči jiné osobě)
 - **investiční tokeny** (práva vlastníka vůči vydavateli tokenu)
- Investiční tokeny slouží jako **investiční nástroje** = nová forma pro stejný obsah.
Regulatorně mezi zaknihovaným cenným papírem (ale nejsou v příslušné evidenci) a listinným cenným papírem (ale podle českého práva nejsou listinou).

- Zákon č. 257/2006 Sb. o spotřebitelském úvěru zvýšil ochranu dlužníků.
- Pokud poskytovatel řádně neprověří **úvěruschopnost** žadatele, je smlouva neplatná a dlužník vrací jen jistinu bez úroku.
- Snaha obcházet toto ustanovení poskytnutím úvěru „na IČO“ před dohledem neobstojí: **obsah** je důležitější než **forma**!
- „Pokud to vypadá jako kachna, plave jako kachna a kváká jako kachna, **bude to pravděpodobně kachna.**“

- **Regulace** je o harmonizaci pravidel: minimalizace regulatorní arbitráže mezi různými typy finančních produktů i trhy.
- Finance jsou osobní záležitostí, odosobnění financí s cílem snížení nákladů vede k větším nárokům na **finanční i technologickou vzdělanost.**
- Základní princip: **technologická neutralita** jak v regulaci, tak v dohledu.

Více informací na www.cnb.cz

Doporučené výstupy ČNB:

- **Zpráva o inflaci**
- **Zpráva o finanční stabilitě**
- **Globální ekonomický výhled**
- **Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem**

Děkuji za pozornost!

Tomáš Nidetzký
Česká národní banka

V roce 2016 byl jmenován členem bankovní rady České národní banky, od prosince 2018 je jejím viceguvernérem.

Je absolventem Fakulty informatiky a statistiky Vysoké školy ekonomické v Praze a postgraduálního studia na Oklahoma City University v USA.

Profesní kariéru zahájil ve Středisku cenných papírů, dále působil v Komerční bance a České spořitelně. V roce 1999 byl jmenován předsedou představenstva a generálním ředitelem Penzijního fondu České spořitelny, dále pak řídil Pojišťovnu České spořitelny a Stavební spořitelnu České spořitelny. Od roku 2003 působil v ING v České a Slovenské republice a dále pak v ČSOB Pojišťovně. Od roku 2013 byl generálním ředitelem obchodu NN pro Českou republiku.

Byl členem prezidia Asociace penzijních fondů České republiky a České asociace pojišťoven. Je spoluautorem knihy „Finanční řízení bank“.